

rådgiveren klager over den påtænkte tvangsbehandling.

Forslaget indebærer, at der også kan tvangsbehandles uanset klage i tilfælde, hvor omgående gennemførelse af behandlingen er nødvendig for at afværge, at patienten udsætter andre for nærliggende fare for at lide skade på legeme eller helbred. Udtrykket »andre« kan både omfatte medpatienter, personale, besøgende eller andre, der kommer på afdelingen. At faren for skade på legeme skal være »nærliggende« indebærer, at der i det enkelte tilfælde skal være tale om en konkret, aktuel og påviselig fare, f.eks. at patienten udviser en truende adfærd. Faren behøver derimod ikke nødvendigvis allerede at have manifesteret sig i en skadevoldende handling.

Hvis patienten alene udsætter andre for verbale forelmpelser, der ikke indeholder trusler om vold, f.eks. kraftig råben eller stærkt drillende adfærd, vil der ikke være mulighed for at fravige hovedreglen om opsættende virkning. I sådanne tilfælde vil der dog efter omstændighederne være mulighed for bl.a. at tvangsfiksere, jf. psykiatrilovens § 14, stk. 2, nr. 2.

Til nr. 14 (psykiatrilovens kapitel 10)

Ved lovforslagets § 1, nr. 14, gennemføres visse ændringer i den nugældende klageordning, jf. psykiatrilovens kapitel 10 og afsnit 5 ovenfor i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Ændringerne består bl.a. i, at klager over frihedsberøvelse fremover skal behandles af de lokale patientklagenævne i 1. instans i stedet for at skulle indbringes direkte for retten, jf. § 35 i lovforslagets § 1, nr. 14.

Endvidere indføres en absolut frist på 7 hverdage for patientklagenævnets behandling af klager over tvangsbehandling, der efter psykiatrilovens § 32, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 13, har opsættende virkning, jf. § 36, stk. 3, 1. pkt., i lovforslagets § 1, nr. 14.

Endelig foreslås indført pligt for patientklagenævnet til at offentliggøre en årsberetning om nævnets virksomhed. I den forbindelse gives der også mulighed for administrativt at indføre en ordning om indberetning af afgørelser fra patientklagenævne og Sundhedsvæsenets Patientklagenævn og om offentliggørelse af afgørelser af generel betydning, jf. § 39 i lovforslagets § 1, nr. 14.

Til § 34

§ 34 indeholder regler om patientklagenævnenes nedsættelse og sammensætning og om udgifter ved nævnenes virksomhed m.v. Bestemmelsen viderefører med enkelte redaktionelle ændringer § 35 og § 39

i den nugældende psykiatrilov. Det forudsættes i den forbindelse, at den nugældende praksis, hvorefter klager fra patienter, der er indlagt på Frederiksberg Hospital, henhører under Københavns statsamt, kan videreføres også efter lovforslagets bestemmelser, uanset at Frederiksberg Hospital er omfattet af Hovedstadens Sygehusfællesskab, der er beliggende i Københavns kommune. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.2.3. ovenfor i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 35

§ 35 indeholder regler om patientklagenævnenes saglige kompetence. Bestemmelsen indebærer en udvidelse i forhold til den nugældende bestemmelse i psykiatrilovens § 36, idet klager over *tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse og tilbageførelse* fremover skal behandles af patientklagenævnet i 1. instans. Bestemmelsen viderefører i øvrigt den nugældende ordning i § 36 uændret.

Således behandler patientklagenævnet også efter § 35 i lovforslagets § 1, nr. 14, klager over *tvangsbehandling, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt og beskyttelsesfiksering*. Endvidere omfatter patientklagenævnets saglige kompetence som hidtil klager, der både angår tvangsanvendelse og *sundhedspersonalets faglige virksomhed*. Såfremt klagen over den faglige virksomhed ikke har forbindelse med tvangsindgrebets foretagelse, behandles den fortsat af Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, jf. afsnit 5.1. ovenfor i de almindelige bemærkninger.

Klager over *personalets adfærd i øvrigt* må som hidtil rettes til arbejdsgiveren, dvs. sygehusmyndigheden, der normalt er vedkommende amtskommune. Det samme gælder klager over *mindre vidtgående tvangsindgreb*, f.eks. fratagelse af knive og spiritus. Klager over *forholdene i øvrigt på en psykiatrisk afdeling* skal også rettes til sygehusmyndigheden, ligesom embedslægen som tilsynsmyndighed efter omstændighederne vil kunne behandle sådanne spørgsmål. *Patientens klager over patientrådgiveren* skal som hidtil indbringes for statsamtmanden, hvis afgørelse kan indbringes for Justitsministeriet. Tilsynet i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, kan som hidtil føre tilsyn med *behandlingen af administrativt frihedsberøvede patienter på psykiatriske afdelinger*.

Med virkning fra den 1. januar 1997 bortfaldt den hidtidige begrænsning i Folketingets Ombudsmands kompetence i forhold til kommuner og amter. Dette indebærer bl.a., at Folketingets Ombudsmand nu har en umiddelbar adgang til at foretage inspektioner på de amtskommunale psykiatriske sygehuse og afdelinger.